

به نام خدا

گزارش شناخت بازنگری دستورالعمل تعیین محل و نظارت بر حفر چاه‌های آب در آبرفت و سازندهای سخت و تهیه گزارش حفاری (چاه‌های بهره‌برداری، اکتشافی، پیزومترها و مشاهده‌ای) - ضابطه ۵۷۷

ضرورت:

ضابطه شماره ۵۷۷ با عنوان دستورالعمل تعیین محل و نظارت بر حفر چاه‌های آب در آبرفت در سال ۱۳۹۲ توسط کمیته تخصصی مدیریت منابع آب طرح تدوین ضوابط و معیارهای فنی صنعت آب کشور، تدوین و توسط معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی وقت رییس جمهور، ابلاغ گردیده است. ضابطه یادشده دستورالعمل استاندارد و جامعی از نشریات، کتب، راهنماها و شیوه‌نامه‌های داخلی و خارجی و تجارب کارشناسی در زمینه تعیین محل انواع چاه‌های آب در آبخوان‌های آبرفتی و سازند سخت و نحوه نظارت بر حفر آن‌ها می‌باشد.

با توجه به سپری شدن بیش از ده سال از زمان ابلاغ ضابطه مذکور و توسعه تکنولوژی فرایندهای ضوابط و معیارهای تعیین محل چاه در آبرفت و سازند سخت، طراحی و حفر، تجهیز و بهره‌برداری چاه‌های آب و همچنین بازخوردهای دریافتی از کاربران ضابطه، بازنگری دستورالعمل مذکور در دستور کار کمیته تخصصی مدیریت منابع آب قرار گرفته است.

هدف و دامنه کاربرد بازنگری ضابطه:

هدف از بازنگری این ضابطه، ارائه تجربیات و روش‌های جدید پیشنهادی در زمینه تعیین محل حفر چاه و نحوه نظارت بر حفاری و تجهیز آن با شرایط کاربرد لوله‌های با جنس متفاوت و همچنین بررسی امکان تفکیک و بازنگری در راستای کاربردی کردن ضابطه شماره ۵۷۷ می‌باشد. از سوی دیگر پاسخ به ابهامات دریافتی از کاربران ضابطه و موارد همپوشانی موضوعی یا تداخل وظایف با «دستورالعمل نظارت بر عملیات حفاری، لوله‌گذاری، شستشو، توسعه و آزمایش پمپاژ چاه‌های آب با استفاده از بخش خصوصی» ابلاغی سال ۱۳۹۵ وزیر وقت نیرو (تهیه شده توسط دفتر نظام‌های بهره‌برداری و حفاظت آب و آبفا) نیز مد نظر قرار خواهد گرفت. گستره کاربرد این دستورالعمل حوزه فعالیت‌های مرتبط با آب زیرزمینی اعم از بخش دولتی (شرکت‌های آب منطقه‌ای و سازمان آب و برق خوزستان، شرکت‌های آب و فاضلاب و دیگر ارگان‌های ذیربط) و بخش خصوصی (اشخاص حقیقی و حقوقی) را شامل می‌شود.

محورهای کلی بازنگری ضابطه:

- ۱- بررسی امکان تفکیک دستورالعمل به دو دستورالعمل مجزا شامل:
 - الف- تعیین محل حفر چاه‌های آب در آبرفت و سازند سخت
 - ب- تعیین ضوابط و معیارهای طراحی و نظارت بر حفاری چاه‌های آب در آبخوان‌های آبرفتی و سازند سخت
- ۲- بررسی و استفاده از استانداردهای جهانی به روز از جمله استاندارد AWWWA A100 و AWWAC654
- ۳- بررسی امکان معرفی موضوع لایه زیستی (BIOFILM) در زمان بهره‌برداری
- ۴- نحوه انتخاب لوازم و مصالح و تجهیزات مورد نیاز در زمان حفر و لوله‌گذاری و تجهیز و بهره‌برداری
- ۵- نحوه محاسبه سرعت بهینه ورود آب به چاه با هدف افزایش عمر چاه
- ۶- بیان تکنولوژی‌های به روز از جنبه‌های مختلف حفر، تجهیز و بهره‌برداری

- ۷- روشهای انتخاب نوع، طول و قطر اسکرین
- ۸- بررسی انواع لوله‌های مشبک و کاربردهای آنها اعم از فلزی و غیرفلزی
- ۹- روش تعیین سرعت ورود آب به اسکرین و طراحی فنی و اقتصادی چاه
- ۱۰- نحوه انسداد چاههای متروکه
- ۱۱- نحوه انتخاب گراول پک مناسب به استناد لوگهای حفاری
- ۱۲- نحوه استفاده از پک تثبیت کننده لوله جدار و مهار چاه